

HÍRADÓ

KÖNYVTÁRI

XXXVIII. ÉVF. 3. SZÁM 1994. MÁRCIUS

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
dolgozóinak tájékoztatója

MENE, TEKEL...?

Állománygyarapítás tegnap és ma

Az állománnyal kapcsolatos sokoldalú tevékenység a könyvtári munka egyik súlypontja. Hogy az olvasó mennyire van megelégedve a könyvtárral, az közvetlenül attól függ, hogy a könyvtáros milyen könyveket bocsát rendelkezésére.

„A legjobb könyveket a könyvtárba” mondás értelme azonban együtt változik azzal a céllal, amelynek a szolgálatába kívánják állítani a könyvtárakat. A könyvtáros véleménye egy adott könyv értékét illetően is eltérő lehet aszerint, hogy mi a véleménye a könyvtár céljáról. Az állományépítés elvi és gyakorlati kérdései mindig összefüggtek a könyvtár célkitűzéseinek megfogalmazásával, illetve ezek meghatározásából egyenesen következtek a gyarapodás elvei.

Könyvtáros elődeink műveiben és egyéb publikációkban tallózva, számtalan példát találunk erre.

Elsőként Szabó Ervinnek a pécsi Szabadtanfítási Kongresszuson elhangzott előadásából idézünk. (Megjelent a Népmivvelés 1907. II. évf. 9-10. számában, címe: Általános irányelvek népkönyvtárak könyveinek megválogatásáról):

„A népkönyvtár célja, hogy olvasóinak ismereteit a jelen és múlt idők természeti, társadalmi és tudományos eseményeiről, nézeteiről és törekvéseiről gyarapítsa és hogy a szépirodalom és művészet kiváló termékei útján szórakoztatásukról és érdelemviláguk differenciálásáról gondoskodjék.”

Később így folytatja:

„Az egyetlen követelmény, amelyet minden irány és minden párt irodalmi képviselője iránt támasztani kell, az, hogy tudománya színvonalán álló becsületes munka legyen ... Ugyanezekből folyik, hogy a szépirodalmi rész megválogatásában is csak a legfejlettebb esztétikai ítéletek vezethetnek...nem

régi, nem „hasznos” könyvek, hanem csak szép könyvek.”

Sallai István és Sebestyén Géza: A könyvtáros kézikönyve című, könyvtárosnemzedékek bibliájává vált művében azt olvashatjuk:

„A közművelődési könyvtár alapfunkciója szempontjából olyan általános gyűjtőkörű nyilvános könyvtár, amely a művelt ember tudományos, irodalmi és művészeti tájékozódását szolgálja, irodalommal való ellátására vállalkozik, beleértve általában a gyakorlati munkájához szükséges szakirodalmat, illetve annak egy részét is.”

1986-ban jelent meg az OSZK-KMK kiadásában Mándy Gábor összeállításában az *Állományalakítási olvasókönyv* (Oktatási segédanyag), amely többek között 151 idézetet közöl különböző szerzők állománygyarapítási nézeteiből. Ezekből is felsorolunk néhányat, az ott közölt formában:

„Az állománygyarapítás első lépése: meg kell állapítanunk olvasóink olvasási érdeklődését” (Bonny, 1939).

„Egyetlen csoportot sem szabad egy másik csoport rovására ellátni” (PLD Reporter, 1955, Group 10).

„Bizonyos műveket akkor is szerezz be, ha azok csak néhány olvasó szükségletét elégítik ki, de beszerzésük végeredményben hasznára lesz a társadalomnak. (Bascom, 1922).

„Ne áldozd fel a diákok érdekeit a szórakozásból olvasók kedvéért” (Bascom, 1922).

„Az anyag minőségét mindig össze kell vetni az állománygyarapítás másik két alapvető tényezőjével: a céllal és a szükséglettel” (Public library service, 1956).

„Ha ezt a szabályzat engedi, a kölcsönzési díj

ellenében kölcsönzött állományban szerepelhet efemer irodalom is. Így a könyvkeretet tartósabb értékű anyag beszerzésére lehet tartalékolni” (PLD Reporter, 1955, Group 10).

„A nem-könyv jellegű anyagnak a gyűjtemény szerves részét kell képeznie és a beszerezhetőség és a használhatóság határain belül épp oly átfogó és széles skálájáról kell gondoskodni, mint a könyvek esetében” (Public library service, 1956).

„Az állománygyarapításnak rendszeres, szervezett munkafolyamatnak kell lennie.” (Public library service, 1956).

Az eddig idézett vélemények mintegy ötven évet fognak át, de a legutolsó is közel negyven évvel ezelőtt hangzott el, némelyikük pedig majdnem száz éves. De ugye ismerősek? Ugye visszaköszönő problémákról szólnak? *Pedig ez a tegnapelőtti.*

A könyvtári célkitűzések állományban való megtestesülésének biztosítására különféle eszközök váltak használatossá, úgymint mintakatalógusok, gyűjtőköri szabályzatok, konkrét gyűjtési leírások, Volt ezekből bőven, már Szabó Ervin is szorgalmazta, az idézett „Olvasókönyv” is bemutat egy „nyugati” (New York-i) és egy „keleti” (moszkvai) változatot és 1976-77-ben a FSZEK is kiadta a hálózat különböző könyvtártípusaira vonatkozó gyűjtőköri szabályzatokat. Miután ez utóbbiak elkészítésében magam is közreműködtem, személyes élményekről is beszámolhatok. Az anyagok minősítése nem az én tisztem, (megtették ezt mások „előtte és utána”, főként a gyakorlati alkalmazás éveiben). De azt elmondhatom, hogy mindhárom, - mert a könyvtárak típusaihoz igazított alap-, közép- és „részleges felsőfokú” gyűjtési kódexek készülték - szabályzat „vezérelve” a kerek, arányosan összeállított gyűjteményépítési gyakorlatra való törekvés volt. Természetesen összhangban az akkori szakmai irányelvekkel. Mondhatnám, hogy ez volt

a *tegnap*, de ez korántsem ilyen egyszerű. Papp István „dolgozata” - a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár hálózatának fejlesztési irányairól (Megjelent a FSZEK évkönyve, XXI. 1988.) - többek között éppen ezt a gyakorlatot, illetve annak következményeit ítélte el, amely „kis nemzeti könyvtárakat” hozott létre, felesleges, az olvasói igényekhez nem igazán alkalmazkodó, mit ne mondjak, annak egyenesen ellentmondó *könyvtárosi* gyűjteményeket. Hogy a gyűjtőköri szabályzat, vagy annak merev, netán túlzott értelmezése volt-e a ludas, vagy az olvasók változó igényeinek figyelmen kívül hagyása, a könyvtárosi sznobéria, vagy az, hogy anyagi helyzetünk nem kényszerített igazán spórolásra -, ezeken a kérdéseken lehet vitatkozni, tűnődni. A tény azonban tény maradt: roskadásig zsúfolt könyvtárhelyiségek, ballasztként felgyülemlett könyvek tíz-, sőt százazelei. Ezt követően, de még *tegnap* elkezdődött az *új célnak* megfelelő állományépítés: az olvasók igényeihez maximálisan alkalmazkodó, pontosabban szigorúan a kereslethez igazodó gyarapítás. Ezzel együtt a „másfajta állomány másfajta tálalása”, témacsoportok, a hasonló tárgyú, de különféle típusú dokumentumok együtt kínálása stb.

Elkezdődtek különböző érdeklődésvizsgálatok, előtérbe került a tömegigényekhez való igazodás, megalakult a KESZ, amely a „csak néhány olvasó szükségletét” kielégítő műveket is biztosítani látszott. Ugy tűnt, egyszerű lesz a könyvtáros dolga: figyelemmel kíséri az olvasói igényeket, folyamatosan áttekinti a könyvpiacot (kiadói tervek, UK, könyvesbolti kínálat, antikváriumok stb.) és a rendelkezésre álló beszerzési keretet ennek megfelelően használja fel.

Bombarobbanás sem lehetett volna hangosabb és pusztítóbb, mint az a változás és az a kaotikus állapot, amely *mára* a könyvtárakban kialakult.

Próbáljuk meg megszerezni legalább a problémákat

- Induljunk ki mindjárt a *célből*:

A közkönyvtárak klasszikus hármass funkciója - nevel, tájékoztat, szórakoztat - napjainkban leszűkült. Klasszikusnak csak azért neveztük, mert a fent idézett szerzők mindegyike hivatkozott ezekre, legfeljebb a hangsúly került időlegesen egyikre vagy másikra.

Mert ma a könyvtár *nem nevel*. Ez talán nem is baj, mert a kifejezés az elmúlt évtizedekben eléggé devalválódott. Az embereket egyfolytában nevelték: megnevelték, kinevelték, átnevelték. Végülis nem nevelték *fel*. A könyvtárak sem.

Tájékoztatni a könyvtár akarna, de arra meg egyre kevésbé képes. Mert ehhez eszközök kellenek és ezeknek egyre inkább híjával van. A dokumentum (mint első számú eszköz) egyre drágább, ezért egyre kevesebb van belőle a könyvtárakban.

A „feltáró apparátus” elavult, hiányos. A könyvtáros meg egyre hajszoltabb és egyre kevesebbet tud. A feje nemhogy nem új, de már nem is a régi.

Szórakoztatni a könyvtár persze akar, - no de ennyire? Megérme egy misét, hogy mit is értünk szórakoztatáson. Mit ért rajta az olvasó, mit a könyvtáros és főként mit ért ezen a könyvkiadás.

- És ez a második probléma: A *könyvpiac*, amely, mint tudjuk az állománygyarapítás terepe. Könyvpiac pedig nincs. Azazhogy éppen az a baj, hogy „nagyon van”, az egész ország egy piac. Könyvpiac is. De ki mondja, hogy ezek könyvek? Azazhogy vannak *köztük* könyvek, de Hamupipőke kismiska volt egy mai könyvtárhoz képest, ha ki akarja válogatni az ocsból a tiszta búzát. Ráadásul riválisai vannak a válogatásban. Maguk az Olvasók!. Sok-sok Olvasó, és milyen szemfülesek! Ők megtalálják a piacon, ami kell nekik, de nem akarják megvenni, hanem eljönnek érte a könyvtárba. Nem kell már vizsgálni az igényeket, csak választani kellene közöttük. De melyiket? Kiét? A diákét, az átképzőst, a szakemberét, a természetgyógyászat, vagy az okkult tudományok iránt érdeklődőt, a nyugdíjas (vagy nem nyugdíjas) lektúrolvasót, a munkanélküli mindenevőt, a...? Nyilván azt, amit a legtöbben keresnek. Újabb probléma: ha sokan keresik, vagy csak mert sokan keresik, meg kell-e vennünk? A probléma egyébként megoldhatatlan: mindent sokan keresnek.

- Azután: a könyvpiac nem is könyvpiac, illetve nem csak *könyvpiac*. Ahogy a könyvtár sem csak könyvtár. Hanem médiatár! Következésképpen a „nem könyv jellegű” anyag is a gyűjtemény szerves része. (No persze, ha a „gyűjtemény” kritériuma az, hogy tudatosan, tervszerűen stb. összeállított anyag, - akkor mondjunk inkább állományt, az még talán nem anakronizmus.) És a különböző „nem hagyományosokból” is bőven van a piacon. És óriási rá az igény is. Mármint a használóé. És ezért a használó fizet is. Nem a piacon, hanem a könyvtárban, vagyis médiatárban. És a könyvtáros újabb dilemmák előtt áll:

- mindenki mindent keres
- könyvtáros eszelős igyekezettel szaladgál a piacon és próbál eligazodni, kiválogatni, megtalálni

- ha véletlenül megtalálja és kiválasztja, nem tudja kifizetni, vagy legfeljebb az egy tizedét

- mi legyen az egy tizedben? Ha könyvet vesz, kész ráfizetés, hiszen ezért csak ő fizet, az olvasó nem. Ha „nem hagyományost”, abból visszatérül valami. Nincs baj, amíg ez az „üzleti gondolkodás” valamennyire egyensúlyban van a hagyományos - ne mondjam konzervatív - szemlélettel, miszerint, valamilyen helyes arányra törekszik. Sőt az is megfordul a fejében, hogy a kölcsönzési díjat könyvre, ill. mint fenti idézetben olvastuk „tartósabb értékű beszerzésre” fordíthatja. Csakhogy: amíg a könyvet kereső (hiába kereső) olvasó kér, szomorodik, sopánkodik, addig a „nem hagyományost” használó a pénzéért rendel, követel, kiabál és hivatkozik a XXVI. kerületi könyvtárra, mert ott bezeg...!

Könyvelműen a problémák rendszerezését ígertem. Nem tehetem! Két okból nem. Egyrészt, több van belőlük, mint amennyiről egy nekifutásra írni lehetne. Másrészt minden mindennel összefügg: az állomány csak a könyvtár egyik része. Igaz, hogy minden tevékenység fundamentuma, de épp ez aggaszt. Nem tudok és nem akarok csak a könyvtári állományról, gyarapításról, beszerzésről beszélni. Pontosabban nem is merek. Ugyanis, ha arra gondolok, hogy erre a *fundamentumra* épül a *holnap* könyvtára is, elborzaszt a gondolat is. Mert beszélni kellene arról, hogy évek óta egy *fél új dokumentum* jut egy olvasóra, arról, hogy az erre való pénzt előteremtteni is egyre nehezebb, arról, hogy ezt a nehezen szelektált állományt *egyetlen példányban* gyarapítjuk, arról, hogy a felét ennek is *ellopják*, hogy a háromszorosára nőtt forgalmat *változatlan könyvtárosi létszámmal* bonyolítjuk le, arról, hogy... Azt mondom, beszélni kellene ezekről is. Beszélni is nehéz. Esetleg tenni kellene valamit? Feltehetőleg újra fogják/fogjuk gondolni a könyvtárak célját?

Sz. Richlich Ilona

A szerkesztőség szívesen fogadja és közli Olvasóink véleményét a fentiekben leírt problémákkal kapcsolatban.

MIT GYŰJTŚN A KESZ

Egyre sürgetőbbé válik a KESZ gyűjtőkörenek meghatározása. Babákné Kálmán Mariann, a KESZ vezetője ezért *könyv-gyűjtőkori bizottságot* hozott létre.

A tagok kiválasztásának elsődleges szempontja az volt, hogy minél szélesebb körből - kis könyvtár - nagy könyvtár; belvárosi - kerületi; családi, főkönyvtár stb. - képviseljék az olvasók igényeit. A február 24-én tartott megbeszélésen 11 „külsős” és 3 KESZ-es dolgozó vett részt.

A bizottság a feladatokból kiindulva kívánta meghatározni a gyűjtőkört, alapul véve a korábbi állománygyarapítási szempontokat is. (Ritkán keresett főkönyvtári anyag, nagy információtartalmú könyvek, a kizárólag „családi” anyaggal rendelkező könyvtárak támogatása, tehermentesítő és kiegészítő állomány gyűjtése stb.) De vajon az azóta lényegesen megváltozott körülmények között, pl. az új könyvárak mellett, milyen feladatokat vállalhat föl a KESZ?

Sokkal könnyebbnek tűnt meghatározni, hogy mit *nem* vállalhat mint az igenek föllistázása. A bizottság tagjai egyértelműen kizárták a lektúrt, a krimit, még átkölcsönzés formájában is. (Ezeknek az átkölcsönzése kerületenként belül oldható meg.) Tovább szűkítve a gyűjtőkört, kivonultak a törvénytárak, adattárak, jogszabálygyűjtemények, szótárak és lexikonok, a zeneelmélet és - történet, statisztika és az orvostudomány is. A szűkítésben nagy segítséget jelentett, hogy a KESZ vezetője korábban megállapodott bizonyos könyvek átkölcsönzésében (Központi Könyvtár: első kötetes költők, képzőművészeti albumok stb.), így az olvasók hozzájuthatnak a szükséges könyvekhez, de a KESZ-nek ezek megvásárlására nem kell költenie. A gyűjtőkör - leegyszerűsítve a kérdést -, két meghatározó szempont köré csoportosítható: a tanulás támogatása és a ritkán keresett főkönyvtári anyag kölcsönözhető példányainak biztosítása.

Az alapművek gazdag gyűjteményeként, de semmiképpen sem szakkönyvtárként kell elképzelnünk a KESZ-t:

- A standard kötelező irodalomból hiánypótlásként és kiegészítőként legalább 10 példányt terveznek vásárolni.

- Szépirodalomból (ismét csak szűkítve), a kortárs irodalomból csak az értékes művek vásárlását tudják felvállalni a klasszikus irodalom mellett.

- Szakkönyvek esetén: az enciklopédikus jellegű monográfiák és tanulmánykötetek beszerzését. A társadalomtudomány keretein belül kiemelten gyűjtik a pedagógiai, szociológiai, pszichológiai, filozófiai könyveket. A természettudomány területén az összefoglaló jellegű kiadványokat középszinten. Kiemelten fogják gyűjteni a növekvő igények hatására, a számítógépes és marketing irodalmat.

A gyűjtőkör meghatározásakor talán sokan azt érzik, hogy szűkült a KESZ szolgáltatása. Kétségtelen, hogy a jelenlegi helyzetben szelektálni kényszerülünk az olvasói igényeket. Bizonyos területek kivonultak, de másutt erősödik a szolgáltatás (példányszám emelése, kézikönyvek kölcsönzése). Biztosan sokan fogják keresni azokat a lektűröket (pld. szakácskönyvek, krimik stb.), melyekhez eddig a KESZ saját állományából hozzájuthattak. Mi történjen a KESZ állományába korábban bekerült szórakoztató lektűrökkel? Megoldásként hangzott el, hogy a gyűjtőkörből most kizárt, de már korábban állományba vett könyveket ajánlja föl a KESZ a hálózatnak (eladásra?). Másrészt nagy segítség lenne, ha a hálózat rendszeresen adna a KESZ részére a saját állományából kivont, a KESZ gyűjtőkörebe tartozó állománykiegészítő könyveket.

Zárásként Babák Marianna elmondta, hogy az elmúlt hónapokban sok kérést a hiányos állomány miatt nem tudtak teljesíteni. A megfelelő könyvállomány létrehozása szükségessé teszi a KESZ beszerzési keretének (1993-ban 1.000.000.-Ft) emelését. A résztvevők egybehangzó véleménye az volt, hogy a KESZ beszerzési keretének függetlennek kell lennie a hálózat beszerzési keretétől. (Értesülésünk szerint az értekezlet után ebben a kérdésben kedvező fordulat történt: a Fővárosi Önkormányzattól állományfejlesztésre kapott egyszeri kiegészítő juttatásból a KESZ 1 millió forintot fog kapni könyvállományának kiegészítésére. A szerk.)

Az elvi kérdések tisztázása után, idő hiányában délben hirtelen vége szakadt a megbeszélésnek. Az irányelvek - szempontok tisztázása után most már lehetővé válik a részletes KESZ gyűjtőkori szabályzat elkészítése is, amelyet elfogadása után minden könyvtárba eljuttatnak majd.

Kiss Katalin

A VÁLASZTÁS ÉS A KÖNYVTÁRAK

Főigazgatói körlevél

A választások közeledtével számítani kell arra, hogy az egyes politikai pártok igénybe óhajtják venni rendezvényeik céljára könyvtáraink helyiségeit.

Ha az adott könyvtár működési feltételei megengedik, ez ellen semmi kifogásunk nincs, sőt örülünk az ilyesfajta igénybevételnek, mivel a könyvtár társadalmi képmását erősítik.

Kérem, hogy a könyvtári helyiségek rendelkezésre bocsátásakor a Magyar Könyvtárosok Egyesülete etikai bizottságának mellékelt állásfoglalása szerint járjon el.

Az esélyegyenlőség további biztosítása érdekében utasítom az illetékes kerületi könyvtárigazgatókat, hogy a helyiségekért egységesen óránként 500, azaz ötszáz forintot számítsanak fel bármely politikai pártnak a használatért.

Egyben megragadom az alkalmat, hogy felhívjam figyelmüket arra, hogy a kiegyesúlyozott tájékoztatás érdekében azonos esélyt biztosítsanak a különféle orientációjú napi- és hetilapoknak, politikai folyóiratoknak a használókhöz való eljutásban. Ezért kérem, vizsgálják felül ebből a szempontból előfizetéseiket, s a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg.

Kiss Jenő főigazgató

Az MKE etikai bizottságának állásfoglalása

Hivatkozva a könyvtárak általános feladataira és a politikai pártok által aláírt etikai kódexre, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének etikai bizottsága a következőkben körvonalazza a tiszta választások biztosításának szakmai követelményeit.

A könyvtár ideológiai- és pártsemleges intézmény. Mint nyilvános intézményt a testületek és a pártok minden megkülönböztetés nélkül igénybe vehetik választási célra is.

Az igénybevétel feltételeit a szervezeti és működési szabályzat alapján a könyvtár vezetője határozza meg. A térítés tekintetében az általánosan alkalmazott gyakorlatot kell folytatni.

A különböző pártok és jelöltek rendezvényeinek egyenlő esélyeket kell biztosítani, a tájékoztatás erről tárgyyszerű és korrekt legyen.

Állandó helyiség vagy technikai felszerelés kampány céljára semmilyen párt részére nem biztosítható. Olvasói adatok semmilyen célra nem adhatók ki.

A pártok könyvtári rendezvényein a dolgozók ne nyilvánítsanak véleményt. Ne vállaljanak szervezést, propagandaanyag terjesztést vagy más agitációt

Az etikai normáknak a fentiekben túlmenő betartásáról az egyes pártoknak kell vállalniuk a felelősséget.

MÉRLEGEN

Ragnar Audunson 1992 tavaszán keresett meg bennünket, a FSZEK könyvtárosait, hogy legyünk interjúalanyai a változások és a könyvtárak tárgykörében folytatott nemzetközi összehasonlító vizsgálatának.

A kutatás részeredményeiről Audunson a múlt év végén könyvtárunkban tett látogatásakor tájékoztatott. Beszámolójából, és - ezúton is megköszönve - a tőle kapott táblázatok adataiból elsősorban azokra az elemekre és összefüggésekre térek ki, melyeket saját szempontunkból fontosnak vélek. „Magánelemzésemben” segítségemre volt az eredeti magyar nyelvű kérdőív is, ebből idézek, mikor a táblák adatai mellett szereplő tömör megnevezéseket feloldva arra emlékeztetek, milyen meghatározásokkal és utasításokkal feltett kérdésekre válaszoltunk.

A változtatásokkal kapcsolatos magatartás

A FSZEK változásorientált, változáspárti, „pozitív hozzáállású” könyvtárnak bizonyult annak alapján, hogy konkrét „változtatások végrehajtásának időpontjában” egyetértettünk-e adott feladat, ill. terv megvalósításával. Többségünk minden lépésre igennel szavazott, kivéve a „témacsoportos állományelrendezés és a családi könyvtár bevezetését” (41%), noha az igényeknek megfelelő állománygyarapítást („használati érték kontra gyűjteményi érték”) 62 százalékunk jónak tartotta. Elsősorban a számítógépesítés mellett foglaltunk állást (90%), és a decentralizált gazdálkodást („a pénzeszközök felhasználásáról fokozott mértékben helyileg dönteni”) helyeseltük (91%) azzal, hogy ez ne jelentse azt is: „fokozott helyi

felelősség a könyvtári bevételek növelése terén”, bár sokan ezt is elfogadták (75%). Visszaemlékezésünk szerint természetesnek találtuk a nem hagyományos dokumentumok (CD, számítógépes programok) kölcsönzését (83%), nem ily egyöntetűen a videokazettákét (68%).

Ezek az adatok, ha közmegegyezésről nem is, de elég nagyfokú nézetazonosságról tanúskodnak, míg az összes válaszból számított „egyenleg” néhol igen alacsony értékei markáns különbségeket jeleznek. Az eredmények azzal magyarázhatók, hogy a többség mértéktartóan „mellette” szülő álláspontját egy kisebbség nagyon „határozottan ellene” lévő állásfoglalása ellensúlyozta.

A változtatások óta, a végrehajtás során sajátosan alakult véleményünk: adott kérdésekben jobbra hasonló mértékben lett kedvezőbb megítélésünk mint amennyire nőtt az ellenérzésünk. Ez a kiegyenlített jelleg jelentheti azt, hogy a gyakorlatban szerzett benyomások csak megerősítették kezdeti véleményünket, de azt is, hogy a különböző előnyökkel, ill. hátrányokkal járó újítások, vagy eltérően értékelt tapasztalatok újratermelődő megosztottsághoz vezettek.

Tény, hogy leginkább a családi könyvtárakkal szemben szelődült meg a szakmai közvélemény, itt a legmagasabb a pozitív irányba való eltolódás (28%, a negatív 13%). A videokölcsönzésnél ez az arány, 23, ill. 18%, holott az egyéb nem hagyományos dokumentumok népszerűsége szinte kizárólag tovább nőtt.

Kezdeményező szerep a változási folyamatokban

A változtatásokban a kezdeményező szerepet döntően a felső vezetésnek tulajdonítottuk (94%), s csak másodsorban és jóval kisebb érdemben a könyvtár dolgozóinak (32%). Ez - eddig - önkritikaként és a felső vezetés elismeréseként is felfogható. Csakhogy a következő kérdésnél az is kiderül, hogy a felső vezetés jóval nagyobb befolyással volt a változtatási folyamatokra, mint azt mi, beosztottak kívánatosnak tartottuk, s amekkorát mi magunk érvényesíteni szerettünk volna. Ilyen összefüggésben a kezdeményezés megítélésé már a szervezeti struktúrára, a döntési mechanizmusra, végső soron az intézmény irányítási módjára vonatkozó kritikaként értelmezhető.

(Folytatjuk)

Barcsi Zsuzsa

KITEKINTÉS

Göttingen

Sok más német városhoz hasonlóan Göttingenben is bevezették 1994. január 1-től a könyvtárhasználati díjat. Az egy évre szóló olvasójegy ára 24 márka (kb. 1400.- Ft.), a gyermekek, fiatalok és munkanélküliek részére 12 márka, a családi olvasójegy 36 márka. Ha valaki éves beiratkozás helyett csak egy könyvet akar kikölcsönözni: 6 márka.

Köln

A Kölni Városi Könyvtár 17 fiókkönyvtárából négyet be fognak zárni - jelentette 1993 decemberében a Kölnische Rundschau. Ezzel 1994-ben félmillió márka személyi- és dologi költséget takarítanak meg.

Hannover

A Városi Könyvtár megállapodott egy hirdető vállalattal: ez év januárjától a Központi Könyvtár és minden fiókkönyvtár újonnan beszerzett könyvének belső oldalára hirdetőcédulát ragasztanak, a kölcsönzéskor pedig reklámcédulákat adnak át, melyeken takarékpénztárak és könyvkereskedések hirdetéseit olvashatók. A könyvállományokra ugyancsak üzleti hirdetéseket fognak elhelyezni. Mindebből a könyvtárnak évi 70 ezer márka bevétele lesz.

Detmold

A Városi Könyvtár elutasította a könyvtárhasználati díj bevezetését, viszont kétszeresére emelte a késedelmi díjat. (Könyvenként minden megkezdett hét után 2-2 márka.)

Német Könyvtárosegyesületek Szövetsége

A Német Könyvtárosegyesületek Szövetsége kiáltványt tett közzé „Könyvtárak 93’ - szervezetek, feladatok, esélyek” címmel. A röpirat egyrétegműven állást foglal: „A használati díjat csak a könyvtár különleges szolgáltatásai esetében, illetve a késedelmes visszahozás esetében szabad felemelni.

Az általános könyvtárhasználati díj (éves beiratkozási díj vagy az egyes dokumentumok kölcsönzésekor szedett összeg) akadályozza a könyvtár művelődési feladatának betöltését“

Képeink a Budapest Gyűjteményből valók

IRODALOM, SZÍNHÁZ ÉS FILM

A STATISZTIKA TÜKRÉBEN

A Szabó Ervin könyvtár 1961 óta cédulakatalógus formájában adja közre az irodalmi bibliográfiát. Ez számbaveszi az irodalmi alkotások recenzióit, az irodalmi alkotókról szóló tanulmányokat, a színházi előadások és a filmek kritikáit.

1992 december 1-től e cikk írójának szerkesztésében készül a bibliográfia számítógépes verziója. A számítógép számtalan előnye közé sorolható a viszonylag egyszerűen elkészíthető statisztika. Ez tette lehetővé e mostani számvetést az 1993-as évről.

132 periodikát dolgoztunk fel az év folyamán szemben az 1988-ig feldolgozott 25 periodikával. Bár törekedtem arra, hogy irodalmi szempontból fontos folyóirat ne maradjon ki, biztos vagyok benne, hogy ez a nagy szám sem tükrözi a teljes választékot.

1993-ban 191 *színházi bemutatót* regisztráltam. Ezt 60 budapesti és vidéki színház produkálta. (A zenés színházak előadásai és a nyári játékok előadásai nem szerepelnek az adatbázisban.) A nagyszámú bemutató további vizsgálatánál kiderül, hogy döntő többsége irodalmilag értékes színműveket visz színre. 89 klasszikus (Shakespeare, Moliere, Goldoni, Gorkij, Illyés, Örkény, Weöres stb.), 35 mai magyar (Parti Nagy Lajos, Hemádi Gyula, Kapás Dezső, Esterházy Péter, Kocsis István, Halász Péter stb.), 45 huszadik századi (Albee, O'Neill, Tennessee, Ionesco, Beckett, Camus, Steinbeck, Kundera, Miller stb.) szerző művét mutatták be. Háromszor mutatták be a Tartuffe-t, Rómeo és Júliát és a Rokonokat, kétszer többek között Az ember tragédiáját, a Cyrano-t, az Ibusárt, a Koldusoperát, a Völgényt és a Lear királyt.

A 198 bemutatott film fele amerikai volt, de bemutatásra került 39 magyar (a felújításokat is beleszámítva), 26 francia, 19 angol és 11 német. Ezek az adatok inkább csak tájékoztató jellegűek, hiszen a bibliográfia nem tekinti feladatának valamennyi film recenziójának regisztrálását. A filmek művészi színvonala messze elmarad a színházi bemutatók színvonalától.

Az 1993-as esztendőben több mint 4000 irodalmi tételt regisztráltunk. A szerzők száma 1483 volt. 685 könyvről írtak recenziót a bibliográfia tanúsága szerint. Ennél lényegesen több könyv jelent meg az év folyamán, hiszen a krimikről, a bestsellerekről általában nem írnak kritikát. A regisztrált könyvkiadók száma 1993-ban 194 volt.

Az 1993-as esztendő legnagyobb visszhangot kiváltott szépirodalmi műve *Ottlik Géza*: Buda c. regénye volt, amely 17 recenziót kapott. A második *Bodor Ádám*: Sinistra körzet c. regénye 10 recenzióval. A tanulmánykötetek közül *Dávidházi Péter*: „Hunyt mesterünk” c. Arany János kritikai örökségéről frott műve 11 ismertetést kapott.

A színházi bemutatók gazdagsága, a recenzált kötetek száma bizonyítja, hogy a kultúra e területei megkapták azt a támogatást, amellyel ezeket az eredményeket produkálni tudták.

KRÓNIKA

KÖNYVTÁRNYITÁS

Örömteli esemény színhelye volt február 9-én a *Boráros tér*. Ekkor került sor ugyanis annak megünneplésére, hogy - a felújítás után - januártól a könyvtár újra az olvasók rendelkezésére áll.

Emlékeimben sötét, zárt, kényelmetlen, barátságatlan helyként élt a Lónyay - volt Szamuely - utcai fiók. Az újjászületett könyvtár legfőbb jellemzője ezzel szemben a *világosság*. Ezt a hatást a nagy üvegfelületen beáramló természetes fény, a fehér falak, a világos fapalcok és a mennyzetvilágítás szerencsés összhangja hozza létre. A könyvtár *áttekinthetőségét* az biztosítja, hogy a hosszúkás alapterületű helyiség adottságaihoz alkalmazkodik az egyes könyvtári tevékenységek elkülönítése. Az elv a zajos övezet felől a csendes terek felé haladás. A bejárat átkerült a Boráros tér felőli oldalra, itt zajlik a beiratkozás, kölcsönzés és itt működik az információs iroda is. Az adminisztratív és tájékoztató funkció jól kiegészíti egymást. A gyermekrészelegesen keresztül a családi övezetbe jutnak, amely nem igazi családi könyvtár, inkább csak az igényekhez igazodó témakiemeléses elrendezés. A következő állománycsoport hagyományos betű- illetve szakrendben várja a határozott céllal betérő olvasókat. Az utolsó állomás a kézikönyvtár, ez a legcsöndesebb, kutatásra, tanulásra ideálisan alkalmas hely.

A könyvtár *berendezése* és az *elhelyezés* módja az itt dolgozó könyvtárosok hozzáértését dicséri. Látszik, hogy nagy gonddal választották ki a berendezési tárgyakat, színes székeket a gyerekeknek, ízléses és kényelmes ülőbútort a felnőtteknek és sok-sok zöld növényt mindannyiunk örömére. A bútor a IX. kerületi Önkormányzat ajándéka, ezúton is köszönet érte.

A Boráros téri könyvtár olvasói kulturált és barátságos környezetben kereshetnek kikapcsolódást az olvasás örömeiben, találkozhatnak barátaikkal, vagy merülhetnek el komolyabb szellemi munkában. Jó munkát és sok sikert kívánunk az embert és könyvet egyaránt szerető kollektívának!

Gócza Gyuláné
és

Liszka Zsuzsanna

HÍRÜNK A SAJTÓBAN

Az utóbbi időben nem panaszkodhatunk arra, hogy nincs sajtónk. Tudomásom szerint hat cikk jelent meg rólunk egy hónap leforgása alatt. Pestiesen szólva „ez se semmi.” Három cikk országos terjesztésű napilapban, kettő kerületi lapban és egy pedig szakfolyóiratban.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár születésnapja címmel (Könyv Világ, 1994. január) szerkesztőségi cikk ismerteti a könyvtár történetét alapításától. Megemlíti azt az emlékülést, ahol Litván György Szabó Ervinről, Vitányi Iván a szabadkőművesekről, Kiss Jenő pedig a hálózat korszakairól tartott előadást. Bemutatja a központi könyvtár egynemely szolgáltatását és részlegét is.

Deák Sándor a Szabó Ervin Könyvtár anyagi helyzetéről (Pesti Hírlap, 1994. január 28.) így nyilatkozik: Egyre kevesebb kiadványt tudunk venni, az anyagi helyzet évről évre rosszabb. Évközben pólólólag kapunk pénzt, néhol a kerületi önkormányzatok is besegítenek. Elbocsátások nem voltak és szolgáltatás csökkentést sem tervezünk.

A könyves futár Trabanton jár (Esti Hírlap, 1994. február 26.) címmel interjú olvashatunk Kiss Jenő főigazgató úrral. Az utóbbi időkben nőtt az olvasók száma. Az oka a dokumentumok drágulása, az oktatási rendszer átalakulása és a rendszerváltás nyomán támadt információ-szükséglet. A beszerzési költségek viszont beszűkültek. Audió és videó dokumentumokat pénzért kölcsönzünk. Ugyanezen az oldalon Bánhegyi Gyuláné számszerűsíti a gyarapítás költségvetési gondjait. Két fénykép is illusztrálja a cikket. Az egyik a központ udvarán selejtezett könyvek láthatók, a cikkből nem derül ki, mi ihlette erre a fotóst.

A könyvtár és a rostélyos blikfangos cím alatt (Magyar Nemzet, 1994. február 19.) ugyancsak egy interjú olvasható Kiss Jenővel. A központi könyvtár rég kinőtte magát, tervek voltak és vannak a bővítésre, csak pénz nincs. Majd a költségvetési gondokról és a könyvtárhasználati szokásokról beszél könyvtárunk igazgatója. A Közhasznú Információs Szolgálat nem luxus, természetes könyvtári szolgáltatássá fog válni. Szó esik a selejtezésről, és arról, hogy nem fog megváltozni a könyvtár neve.

Könyvtári hírek cím alatt a kerületi lapban (Zuglói lapok, 1994. február 24.) Maruszki József igazgató úr beszámol a könyvtárát érintő 1993 - as változásokról; a szakszervezeti könyvtárak elsorvadtak, az iskolai könyvtárak anyagi nehézségekkel küszködnek, így feladataik a négy zuglói könyvtárra hárultak.

Gondolatok a könyvtárban (XVI. Kerületi Újság, 1994. 02.) Interjú Szecsei Lászlónéval, a XVI. kerületi könyvtár vezetőjével. Létrehoztak egy szlovák nyelvű szakrészleget, és beindítanak egy közhasznú adatbázist. Szó esik a tagság korosztályi összetételéről, valamint a beszerzés problémaköréről. A XVI. kerületi Önkormányzat Oktatási Bizottságától pályázaton nyert összeget informatikai fejlesztésre fordították.

Ide illenek még Richlich Ilona tanulmánya, mely a *Könyv, könyvtár, könyvtárosban* jelent meg a „Menedzsment újfajta megközelítése egy budapesti kerületi fiókhálózatban” címmel. De ismertetéstől eltekintek, hisz úgymint mindenki olvassa a szaksajtót.

S. Kukor Ferenc

hangversenyvel egybekötve, rendeznek a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár felújításáról részben saját segélyalapjuk, részben a pénztári orvosok segély- és nyugdíjalapja javára 1913. évi február hó 7-én, szombaton, a Royal-színházban (VII. Erzsébet-teremben), melyre írtak Cimet és becses családját írtak tettel meghívja a rendezőség. Belépődíj: Személyjegy 5 for., családjegy 10 for. Felhívásokat köszönettel nyugtázzunk. A hangverseny 9 órakor kezdődik.

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

A Szociológiai dokumentációs osztály szervezésében 1994. márc. 9-én a központi könyvtár olvasótermében sajtótájékoztatóval egybekötött nyilvános könyvbemutatót tartott a Savaria University Press. A Szombathelyi Egyetem mellett alapítványi formában működő kiadó Átiratok c. sorozatában két új könyv jelent meg: Szalai Erzsébet: *Utelágazás. Hatalom és értelmiség az államszocializmus után és Bródy András. Kompország ezredfordulója* c. műve. A társadalmi-politikai átmenet időszakát különböző nézőpontból megközelítő szerzők rövid bevezetőjén kívül Fehér Ferenc és Miszlivetz Ferenc méltatta a köteteket.

k.e.

SZAKSZERVEZET

A „KÁKÁDÉESZ”

Szabálytalan munkabeszámoló

Az elmúlt években divattá vált az a „szemlélet” - itt a könyvtárban is, - hogy a valóságos tagsággal és munkával bíró szervezetek nem egészen legitimek, vagy ha igen akkor elvtelen megalkuvó munkát végeznek. Ezzel szemben legitim és progresszív mindaz, ami kisebbségi, hangosan hallatja a szavát és főleg „rámenősen ellenzéki”. Ezzel a furcsa érzelmi-közhangulattal kellett megküzdenünk az eltelt időkben, még saját tagságunkkal szemben is. Érthető, de furcsa hangulati elem az is, hogy ha valami jó történik, akkor az vagy a munkáltató érdeme, vagy a kisebbség harcos kiállításának az eredménye, ha viszont rossz történik, az az objektív helyzetből ered és szakszervezetünk megalkuvó munkájával magyarázható. Az előzőekhez sorolható az az ellentmondás is, hogy az intézmény

felső és középvezetői „kvázi munkáltatók” s egyben közalkalmazottak is, akiknek érdekeit védeni, képviselni szintén a szakszervezet jogosítványa.

Ha munkánkról vázlatos képet kell nyújtanunk, szembe kell nézni a fentiekkel, és hozzá kell tenni becsülettel, hogy ami létrejött, az nem mi miattunk rossz vagy jó - de minden elemében benne vagyunk mi is. Nehezen kimutatható, hogy milyenek az arányok.

Három éve kettős célt tűztünk magunk elé:

- szociális segítség és szolidaritás,
- érdekvédelem és érdekképviselet.

E kettős feladat jegyében kezdeményeztük annak idején az *Intézményi Érdekegyeztető Tanács* megalakítását és működtetését, vállaltuk a megmérettetést a *Közalkalmazotti Tanács* választáson, majd

kötöttünk *Kollektív Szerződést*. (Ez utóbbiról mindig is az volt a véleményem, hogy amíg nincs, addig mindenki hiányolja; amikor aláírásra kerül, akkor már rossz, mindenki által kifogásolt.)

Az intézeti üdültetés, a sok-sok olcsóárú akció, a szakszervezeti segélyezés helyében második éve az *Intézeti Szociális Alap* jelenti a jóléti gondoskodást. Majdnem fél millió forint áll rendelkezésünkre, aminek egy harmada üdülési segélyekre megy nagycsaládosok számára, a többi segélyezési alap. Szakszervezetünknek nincs szégyelni valója, mert az összegnek több mint egy harmadát mi fedezzük és még arra is marad pénzünk, hogy saját tagjainknak (elsősorban a nyugdíjasoknak) külön segélyt adjunk.

Bár a szociális gondoskodás munkája sokszínű, mégis az egyre erősödő érdekvédelmi, érdekképviseleti munkát tartjuk fő vonulatnak, alapvetőfeladatunknak. Kiszámíthatatlan, hogy az elmúlt évek bérkiegészítéseiben, szintentartásunk biztosításában (a munkavállalók reáljövedelmét értjük itt most szintentartás alatt!) és a foglalkoztatás stabilitásában mennyi a szakszervezetek érdeme. Részben megítélhető, hogy mikor kötöttünk jó alkut, mikor rosszat, hogyan járultunk hozzá intézményünk működőképességéhez, munkahelyi légkörnek stabilitásához. Biztos azonban, hogy a szakszervezet radikálisabb fellépése és a KKDSZ fővárosi szintű lobbizása nélkül intézményünk nem kapott volna 1994-ben 10 millió fejlesztési keretet, és 15 millió plusz állományfejlesztési támogatást. Bár ez esetben a „kvázi munkáltató” és a szakszervezet közös érdeke valósult meg, közvetve jól jártak a munkavállalók is, mert az előbbi lehetővé tette, hogy (legalább is gazdasági igazgatónk becslése szerint) mintegy 6-7 milliós bércerteret bérfejlesztésre fordíthatunk. Remény van hát arra, hogy a Közalkalmazotti Törvény (KJT) bértarifájában nem érintettek is valamilyen nagyságú bérkiegészítésben részesülhessenek. A végeredmény ismét kemény tárgyalások, új alkuk során realizálódik - az azonban, hogy erre lehetőség lesz: a KKDSZ munkájának is köszönhető!

Az 1993-as besorolások nálunk méltányosak voltak, jó pozíciókba kerültek dolgozóink. Az 1993-as „C” törvény, méginkább ennek végrehajtási utasítása azonban nehéz helyzetet teremtett.

A végleges megoldást csak jósolni lehet, arra viszont számíthatnak az itt dolgozók, hogy szakszervezetünk minden törvényes eszközzel, jogi lehetőséggel élni fog a munkavállalók érdekének védelmében.

A tavaly hatályon kívülre helyezett főkönyvtári rendszer, méginkább a Szervezeti és Működési Szabályzat és az ügyrend hiánya kusza helyzetet eredményezett, itt-ott akadozik a működés mechanizmusa, romlik a munkahelyi légkör. Sajnos ezek hatását elsőként a munkavállalók érzik meg. Éppen ezért - bár nem kompetenciánk a szakmai érdek-

képviselet - ha úgy ítéljük, hogy a munkavállalóknak akár csak kisebb része is hátrányos helyzetbe került: meg tesszük a kezdeményező lépéseket a konfliktusok feloldására akkor is, ha a munkáltató számára ez nem mindig szimpatikus, ha vállalnunk kell a keményebb ütközéseket.

Az eddig elmondottakból kitűnik, hogy szakszervezetünk jó irányban halad a munkavállalók érdekképviseleti munkájában. Az elmúlt három év bizonyosság arra is, hogy lojálisak vagyunk intézményünkhöz, együttműködők a problémák megoldásában. De bizonyítják azt is, hogy a munkáltatónak komolyan kell számolni szakszervezetünkkel, figyelembe kell vennie észrevételeinket, érdekképviseleti céljainkat, mert csak így biztosítható a munkahelyi béke. Fontos ez, mert a kedvezőbb költségvetési kondíciókkal együtt is, várhatóan kritikus év előtt állunk, kemény alkukkal, ütközésekkel.

Joggal kérdezi hát tagságunk jelentős része: radikalizálódik-e szakszervezetünk?

Évek óta bizonyítjuk együttműködési készségünket, kompromisszumokra való törekvésünket - nincs okunk következtetni a kapcsolatok romlására, csak az esetben, ha a munkáltató merevebb álláspontra helyezkedik, ha érdek-egyoldalúságot tanúsít.

Mivel senkinek sem érdeke, hogy a kritikus működési feltételek mellé rossz munkahelyi légkör és meddő alkudozások sorakozzanak: nincs objektív ok az aggodalomra. S ha ez így van, nekünk sem lesz okunk lojális alapállásunkat megváltoztatni.

Maruszki József
KKDSZ SZB titkára

GAUBEK REZSŐ
okl. táncztanító

TÁNCZTANINTÉ-
ZETÉNEK

ÉRTESITŐJE.

ÁLLANDÓLAKHELY
ÉS TÁNCZINTÉZET
KISPEST.

MEGKÉRDEZTÜK

a Szociális Bizottságot

Hogyan történik a segélyek folyósítása jelenleg?

A Szociális Bizottság (jelenlegi összetétele: Dr. Bartos Éva szem.vez., Dr. Révy Eszter TDDSZ, Vass Éva KKDSZ) havonta egy alkalommal, rendszerint 10-15-e között ülésezik és dönt a beérkezett kérelmek támogatásának mértékéről. A rendelkezésre álló összeg 1993-ban 506 000,- Ft volt, nagyjából ez az összeg képezi az 1994-es keretet is. Ez a *szociális alap* az intézmény és a két szakszervezet közösen képzett segélyalapja. Megjegyezzük, hogy a két szakszervezet ezen kívül is ad ún. szociális segélyt, hozzá fordul saját tagjainak. A „szociális alap”-ból való részesedésnek viszont nem feltétele a szakszervezeti tagság. A segélykérelmet a szokásos kisalakú nyomtatványon kell beadni, lehetőleg a helyi bizalmi vagy munkahelyi vezető támogatásával, bármelyik bizottsági taghoz. Különleges esetekben nem kell megvárni a következő hónap közepét, hanem a kérelmező soron kívüli elbírálásban részesülhet.

Mi a követendő eljárás az illetményelölleg kérésékor?

Az 1993. november 1-én életbe lépett kollektív szerződés lehetővé teszi, hogy a munkavállalók évente egy alkalommal 6 havi törlesztésre illetmény előleget kérjenek. Az összeg maximum egy havi bérük lehet. Az előlegkérelmeket is a *Szociális Bizottság* véleményezi, mert nyomon kell követnie a „kintlévőséget”, azaz - amint a kollektív szerződésben áll: ez az összeg január 1. és november 30. között nem haladhatja meg a 300.000 Ft-ot, dec. 1. és 31. között pedig a 200 000 Ft-ot. 1994 elején nagyon „megszaladt” az előlegkérés, úgyhogy a márciusi kérelmek egy részét már nem tudtuk javasolni, nem fért bele a keretbe. Ilyen esetekben várni kell, amíg a törlesztések révén újra feltöltődik a keretösszeg.

Milyen üdülési támogatásra számíthatunk?

Az üdülések támogatásának egyik módja a pénzbeni támogatás, melyet a nagycsaládosok, vagy a gyermekét, gyermekeit egyedül nevelő szülő részére tudunk biztosítani az előző évekhez hasonlóan. 1993-ban erre a célra mintegy 80 000 Ft-ot használtunk fel. Akik pedig a Nemzeti Üdültetési és Vagyonkezelő RT. által meghirdetett üdülési lehetőségeket kívánják igénybe venni, azok számára - differenciált mértékben - meghatalmazást adunk üdülési utalvány vásárlására. Az előző évben mi magunk is vásároltunk ilyen utalványokat, de a kereslet kiszámíthatatlan volt. Ezért most célszerűbbnek gondoltuk, ha mindenki maga vásárol az

által kiválasztott üdüléshez kedvezményes utalványt. Az értékesítési irodák címe: *1068 Dózsa György út 84/b.* Tel.: 1228-893, 142-8307, 142-8706 és *1065 Bajcsy-Zsilinszky út 55.* Tel.: 1116-861, 1314-545. Az irodáknál kapható meghatalmazási nyomtatványt kell a Szociális Bizottsággal véleményeztetni, aláíratni.

Hallottuk, hogy mi mit kérhetünk. És mit kér a Szociális Bizottság?

Szeretnénk, ha minden kollégánk - kiváltképp a bizalmiak - „nyitott szemmel” járna, azaz funkciótól függetlenül kérjük, hogy ha valaki a környezetében olyan szociális problémákat észlel, melyeken a bizottság legalább enyhíteni tudna, feltétlenül jelezze. Ezenkívül több objektív információra is szükségünk lenne, nem tudhatjuk pontosan kik válnak menet közben „egyedülállóvá”; sosem pontos és teljes a listánk a nagycsaládosokról stb. Szeretnénk, ha tevékenységünkben minél kevesebb lenne az esetlegesség.

Megkérdeztük Kiss Lászlóné SZTK ügyintézőt: A családi pótlék egyszeri kiegészítésére az igényt mikor, hol, mit és min kell beadni?

Mint ezt a Magyar Közlöny 1994. február 25-i számából és az újságokból tudni lehet, családi pótlék kiegészítésben azok a családi pótlékra jogosult szülők részesülhetnek, ahol az egy háztartásban élők egy főre jutó havi netto jövedelme nem haladja meg a 14.960.-Ft-ot.

Ez a támogatás figyelembe veszi azt is, hogy a gyerek minél nagyobb, annál többbe kerül, ezért az összeg változó a gyerek korától függően (6 éven alul 2000,-Ft, 6-10 éveseknél 3000,-Ft, 10-14 éveseknél 4000,-Ft és a 14-20 éves gyerekeknél 6000,-Ft). Az számít, hogy 1994. március 31-ig hány éves a gyerek! Fenti összegek természetesen gyerekenként járnak.

Fontos! Ahhoz, hogy az igénylő pénzhez jusson, nyilatkoznia kell a család jövedelméről. Igénylő lapot és tájékoztatást a Munkaügyi Osztályon kaphatnak. Az igénylő lapot pontosan, az 1993. évi nettó jövedelem alapján (1993. évi adóbevallás adatai) kell kitölteni és hozzám visszajuttatni!

Tolmácsoljuk Zorkóczy Antónia munkaügyi osztályvezető kérését: a munkahelyi vezetők állítanak össze egy listát a nyugdíjas munkatársak emelt nyugdíjáról (mint tudjuk, márciusban már emelt nyugdíjat fizetnek), és azt küldjék be hozzánk minél előbb. A nyugdíjszelvényt nem kell mellékelni.

NYILVÁNOSSÁG

Február 25-én a főigazgató ismertette a kerületi könyvtárigazgatókkal az 1994. évi költségvetést.

Március elsején a Guttenberg könyvtár Nyugdíjas Klubjának tagjai Németh Marikát látták vendégül.

A családi könyvtárosok összejevetelén - III. 9-én - Barczy Zsuzsa beszámolóját hallgattuk meg könyvtárainkban végzett vizsgálatának eredményeiről. A felmérés teljes anyagát a következő évkönyvünkben olvashatjuk majd.

Március 9-én báli hangulatú zenés összejevetelt rendeztek neves vendégek meghívásával a XVIII. kerületi főkönyvtárban gyermekolvasók részére.

Március 9-én Könyvbemutató volt a Központi Könyvtárban. Bródy András Kompország és Szalai Erzsébet Utelágazás című most megjelenő könyvéről hallhattunk előadást Fehér Ferencről és Mészlevez Ferencről.

Március 16-án a Gyermekkönyvtáros műhely tagjai a gyermekkönyvtár jövőjéről beszélgettek Papp Istvánnal és Bartos Évával.

Március 19-től látogatható a Központi Könyvtárban Kossuth Lajos emlékére készített kiállítás

Április 13-án nyílik a Nemes Nagy Ágnes kiállítás, melyre minden érdeklődőt (kollégát) szeretettel várnak a rendezők.

Megváltozott telefonszámok:

II. ker. főkönyvtár: 21-21-103

II. ker. Marczibányi téri fiókkönyvtár: 21-24-128

X. ker. főkönyvtár fsz.: 26-16-001

em.: 26-22-182

Kiss Katalin

SZEMÉLYI HÍREK

Új munkatársak

Kalmár Ella könyvtáros, Budapest Gyűjtemény, Knöbl Péter TMK csoportvezető.

Különb

Pastéka Éva könyvtáros, XIX. kerület.

Újszülöt

Szabó Kingának (V. kerület) Zoltán nevű gyermeke született. A szülőknek és a kisfiúnak jó egészséget kívánunk!

TOP-LISTA

1994. február

A legkeresettebb könyvekre a hálózat 53 részlegéből érkezett szavazat, összesen 127 címre vonatkozóan. Elég nagy a szóródás, igazi „össztűz” csak egy-két művel kapcsolatban mutatkozott. Végül is a legkeresettebb művek listája február hónapban az alábbiak szerint alakult.

1. Milland: Scarlett örökében (Valhalla Páholy)	10 szavazat	Fekete István: Vuk (Móra K.)	3 szavazat
2. Megveszem ezt a nőt (Fabula K.)	5 "	Karinthy Ferenc: Napló (Littória K.)	3 "
3. Montgomery: Váratlan utazás (Fabula K.)	4 "	Merle: Szenvedélyes szeretet (Európa K.)	3 "
4-10. Bradford: A legkülönb unoka (Európa K.)	3 "	Wouk: Az igazi férfi (Delej K.)	3 "
Danella, Uta: Regina révbe ér (Európa K.)	3 "	Wouk: Remény (Új Esély K.)	3 "

A televízió erőteljes befolyása változatlanul jelen van, a lista 10 helyezettje közül 3 is tv-sorozatok könyvváltozata.

Bartos Éva

Szerkesztőbizottság

Pobori Ágnes elnök
Katsányi Sándor felelős szerkesztő
Gujgiczter Imréné, Havas Katalin,
Hucskóné Kovács Mária, Olasz Mihályné,
Szatmári Istvánné, Szecsei Lászlóné

Megjelenik havonta
Ára: 10.-Ft
Előfizetési díj egy évre 120.-Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám: 94/106
Eng. szám: III/UHB/30/1981

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

ISSN 0139-1917